

NATURA 2000-GEBIED: DE WIEDEN
VERSLAG VELDBEZOEK DD. 28 JUNI 2022

Aanwezig namens Provincie: [REDACTED]
Aanwezig namens Terreinbeheerder: [REDACTED] (Natuurmonumenten)
Datum bezoek: 28 juni 2021, 09.00-14.00 uur

Doelen

Het kader van het jaarlijkse veldbezoek is beschreven in hoofdstuk 6 van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) en het document 'Methodiek Veldbezoek PAS'. Hoewel sinds de uitspraak van de Raad van State (mei 2019) de PAS tot het verleden behoort, wordt het veldbezoek met hetzelfde doel en inhoud overeind gehouden. Doel van het bezoek was na te gaan of de in de gebiedsanalyse voor het gebied voorziene ontwikkeling van de diverse stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden op koers liggen en hierover in overleg te treden met de betrokken TBO's. Dit betreft een veldimpressie die kan dienen als aanvulling op- en niet ter vervanging van de reguliere monitorings-systematiek. Nu de PAS is gesneuveld kan het veldbezoek ook gaan over niet stikstofgevoelige natuur.

Aandachtspunten en locaties tijdens het veldbezoek (zie kaartje in bijlage 1):

1. Nieuw gegraven trekgraten/petgraten achter Zwartsluis (M3)
2. Matig ontwikkeld veenmosrietland (H7140B)
3. Trilveen (H7140A)

Het gebied is in beheer bij Natuurmonumenten.

Gegevens:

- Beheerplan Wieden
- PAS Gebiedsanalyse
- Methodiek Veldbezoek PAS

Bijlage(n):

- Overzichtskaartje en foto's

Bevindingen per locatie

Locatie 1 Nieuw trekgraten/petgraten achter Zwartsluis

We bezoeken de nieuw gegraven petgraten nabij Zwartsluis. Deze zijn in maart 2022 opgeleverd. De petgraten staan in open verbinding met het boezemwater, wat bevorderlijk is voor waterkwaliteit, aanvoer van mineralen als calcium. Op de oevers zal gedurende drie jaar overgangsbeheer worden uitgevoerd door de aannemer. We zien wat variatie in de oevers, wat bevorderlijk is voor de ontwikkeling naar een soortenrijke vegetatie. De verlanding vanuit open water zal vele tientallen jaren in beslag nemen.

Locatie 2 Matig ontwikkeld veenmosrietland (H7140B)

We bezoeken een matig ontwikkeld HT veenmosrietland, grenzend aan de petgraten. We treffen hier o.a. aan: sterzegge, snavelzegge, zwarte zegge, veenmos en ronde zonnedaauw. Hier is in 2012 Moerasbos omgevormd naar hooiland i.h.k.v. LIFE.

Locatie 3 Trilveen (H7140A)

In het goed ontwikkelde trilveen in de Kikkerlanden nemen we de volgende soorten waar:

waterdrieblad, ronde zonnedaauw, tormentiel, rietorchis, kamvaren, blauwe knoop, reukgras, moeraskartelblad, groen en rood schorpioenmos, paddenrus, wateraardbei, holpijp, parnassia, rietorchis, groene knolorchis.

Peilbeheer in Wieden-Weerribben

De trilvenen in De Wieden-Weerribben zijn kwetsbaar voor verzuring, maar zeker ook voor verdroging. Het laatste versterkt het eerste. In de boezem van Noordwest Overijssel hanteert het Waterschap Drents-Overijsselse Delta normaal een waterpeil tussen -0,73 en -0,83 cm NAP. Wanneer het peil gedurende de zomer uitzakte naar -0,81 cm NAP liet het waterschap water in bij gemaal Stroïnk. Gelet op de ervaringen in de droge zomers 2018, 2019 en 2020 is in overleg met alle belanghebbende partijen besloten om met ingang van zomer 2022 al bij een peil van -0,76 cm NAP water in te laten. De zomer van 2022 is opnieuw als zeer droog te kenmerken. Het waterschap heeft dit jaar al bij een peil van -0,74 cm ingelaten. Het effect daarvan was goed te merken want de trilvenen waren voldoende nat (mededeling [REDACTED] 22 augustus 2022).

Vervolgacties:

- Onderzoek nodig naar oorzaken achteruitgang Zwarte stern; doelstelling is 200, we zitten nu op ongeveer 100 paar! Waarom halen we de doelen niet? Recreatiedruk (bestaand gebruik) en bestaande zoneringskaart moeten opnieuw onder de loep worden genomen.
- Uitvoering van de uitkomsten onderzoek naar de Grote karekiet in de Wieden-Weerribben (Van der Winden 2021) moeten een plek krijgen in het addendum op het eerste Beheerplan. Onderzoek was op basis van de volgende acties uit het Beheerplan:
 - Actie Y - Onderzoek naar in welke deelgebieden van de Wieden en Weerribben en op welke wijze het areaal waterriet voor de grote karekiet kan worden vergroot.
 - Actie S - ontwikkelen stevig waterriet ten behoeve van de grote karekiet, bijvoorbeeld aan noordzijde van Giethoornse meer.
 - Actie T - onderzoek naar mogelijkheden rietzone Vollenhovermeer (weer) geschikter te maken voor de grote karekiet.
- Zorgen omtrent sterke uitbreiding ongelijkbladig vederkruid. Bureau van der Goes en Groot brengt de omvang momenteel in beeld. Bestrijding is noodzakelijk want de soort is een enorme bedreiging voor habitat-type Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden en vermoedelijk ook voor Habitattype Kranswieren. Het is een bedreiging voor het hele systeem.
Er is een afspraak gemaakt met WDO Delta, zij zijn grotendeels beheerder van deze wateren.

Dit verslag is vastgesteld door:

[REDACTED], 25 augustus 2022, namens provincie Overijssel

[REDACTED], 25 augustus 2022, namens Natuurmonumenten

Bijlage 1 – Overzichtskaartje en foto's PAS veldbezoek in De Wieden, d.d. 28 juni 2022

Foto's 1 t/m 3 Locatie 1 - (Lucht)foto's nieuw gegraven petgaten achter Zwartsluis

Foto 4 *Locatie 2 - Veenmosrietland met o.a. Ronde zonnedaauw*

Foto 5
Locatie 3
Trilveen in de
Kikkerlanden

Foto's 6 en 7

Massale verschijning van de invasieve exoot Ongelijkbladig vederkruid (*Myriophyllum heterophyllum*) in een plas(boven) en sloot nabij Belt Schutsloot.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen